

Årsregnskap 2022, Universitetet i Tromsø – Ledelseskommentarer

1. Bekreftelse på regnskapsavleggelse:

Universitetets regnskap pr. 31.12.2022 ble avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og gjeldende krav fra Kunnskapsdepartementet (KD). Regnskapet gir et dekkende bilde av universitets økonomiske virksomhet for inneværende periode.

2. Avvik mellom periodisert budsjett og regnskap, inkludert omtale av den økonomiske driften:

På inntektssiden er det totale budsjettavviket 112,5 mill. kroner. Det er avvik på 206,4 mill. kroner knyttet til inntekt fra tilskudd og overføringer, hvor budsjett er høyere enn regnskap. Dette skyldes at BOA aktiviteten ikke er gjennomført som planlagt i 2022, det er størst avvik på tilskudd fra NFR (92 mill. kroner) og tilskudd fra statlige virksomheter (40 mill. kroner). Det er avvik på 93,4 millioner knyttet til inntekt fra bevilgning, hvor budsjett er lavere enn regnskapet. Dette knytter seg i hovedsak til supplerende tildelinger som ikke er lagt inn i budsjettet ved enhetene.

På kostnadssiden er det et budsjettavvik på totalt 215,1 mill. kroner. Andre driftskostnader har et budsjettavvik på 238,9 mill. kroner, hvor budsjett er høyere enn regnskap. Mye av mindreforbruket kan knyttes til at det budsjetteres for høyt i forhold til reell aktivitet og at det ikke er nok fokus på budsjett gjennom året. Avvik på avskrivninger er 30,9 mill. kroner hvor budsjetter er høyere enn regnskapet. Avviket kan tilskrives at det er budsjettert for mye i BOA-inntektene. Merforbruket knyttet til lønn er på kr 53,2 mill. kroner hvor det blant annet har vært en økning i bruk av engasjerte personell hvorav noe kan knyttes til økt bemanning ved innføring av nytt økonomi og lønssystem.

Resultatregnskapet viser ved årsslutt et merforbruk tilsvarende 77,0 mill. kroner, noe som utgjør en vesentlig endring sammenlignet med 31.12.2021. Andel lønnskostnader av driftsinntektene utgjør 65,0 %, og er tilnærmet det samme som i 2021. Driftskostnadene viser en økning på 207,2 mill. kroner sammenlignet med 2021, mens driftsinntektene har bare økt med 49,6 mill. kroner siden 2021. Universitetets økonomi preges av betydelig nedbygging av avsetningene de siste årene (se nedenfor).

Ved utgangen av 2022 vurderer UiT den samlede økonomiske situasjon til å være tilfredsstillende og i henhold til de krav KD har fastsatt (se nedenfor).

Aktivitetsnivået for 2022 kan imidlertid ikke videreføres, og det arbeides med omstillingstiltak for å tilpasse aktiviteten til tildelt ramme for 2023 og forventninger om strammere statsfinanser i årene som kommer. Blant de gjennomgående tiltakene som allerede er vedtatt, er en samlet gjennomgang av UITs portefølje av studieprogram, arbeid med ny intern budsjettmodell, økt satsing på ekstern finansiering og strengere interne krav til økonomistyring/rapportering.

UiT vil også kritisk vurdere hvilke investeringer som kan gjennomføres i årene som kommer.

3. Utviklingen i avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet

Avsetning av ubrukt tilskudd fra statlig og bidragsfinansiert virksomhet og tall fra note 15 del I, viser pr. 31.12 totalt 111,3 mill. kroner. Det meste av disse avsetningene er ubrukt bevilgning fra KD, som utgjør 105,6 mill. kroner. Avsetningsnivå pr utgangen av 2022 viser en reduksjon på 75,9 mill. kroner fra årsskiftet, hvor det meste av dette er reduksjon i avsatt bevilgning fra KD. Bruk av avsetninger er hovedsakelig knyttet til nyinvesteringer.

I tillegg til avsetninger til ordinær virksomhet, kommer tilskudd og bevilgning fra KD til særskilte og øremerkede formål på totalt 112,9 mill. kroner. Dette er en reduksjon med 5,1 mill. kroner sammenlignet med foregående år. Øremerkede avsetninger er primært særskilte tildelinger til utstyrsbevilgning til MH II, oppgradering av bygg og forskningsfartøyet Helmer Hansen. I tråd med pågående arbeid, vil bevilgningene reduseres etter forbruk.

Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver til utsatt virksomhet er balanseført med verdi 5,8 mill. kroner for NFR-midler, ikke-forbrukte tilskudd fra andre på om lag 50,3 mill. kroner hvorav 49,2 mill. kroner i tilskudd fra EU. Disse midlene vil i likhet med øremerkede tilskudd fra departementet regnskapsføres når de forbrukes, men er pr. rapporteringstidspunktet ikke forbrukt.

Avsetninger til drift er på 48 mill. kroner som er 1,3 % bevilgningen, mens avsetningen til investeringer er på 170,5 mill. kroner som er 6,0 % av bevilgningen. Den største posten for avsetning på drift er til rekruterings stillinger.

4. Gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder:

Statsbygg arbeider fortsatt med endelig ferdigstilling av AKM- delen av MH-2

Kunnskapsdepartementet besluttet i 2022 at UiT selv må bære alle merkostnader UiT er blitt påført som følge av Statsbyggs forsinkelser og tilhørende stenging av Avdeling for komparativ medisin (i MH1). Universitetsstyret har i forlengelsen av dette vedtatt en plan for intern inndekning av merkostnader på totalt nærmere 150 mill. kroner frem til 2025.

UiT har i 2022 vedtatt og inngått kontrakt om oppføring av AKM 3 med en kostnadsramme på 74 mill.

UiT har fortsatt en dialog med Statsbygg angående oppfølgingen av overtakelsen av Teknologibygget.

Utover dette pågår det arbeid med nye bygg, renoveringer og oppgraderinger. Det er igangsatt en større renovering av Naturfagbygget på campus Tromsø. Bygget ble tatt i bruk i juli 2022. Prosess mot entreprenør i forhold til slutfaktura er i ferd med å avsluttes.

Statsbygg har ferdigstilt forprosjektet for nytt museumsbygg i Tromsø. Kunnskapsdepartementet avklarte i 2017 at UiT skal forskuttede finansiering av tomtkjøpet, i påvente av startbevilgning. Reguleringsplanen ble i desember 2022 vedtatt av kommunestyret i Tromsø kommune, og var formelt godkjent etter merknadsfristens utløp i januar 2023. Selger har akseptert at den vedtatte reguleringsplanen er forenlig med vilkårene satt i den inngåtte kjøpsavtalen. Dette betyr at UiT må innløse og forskuttede for tomten senest innen et år etter at reguleringsplanen var godkjent. Dette vil få betydning for budsjettet for 2024.

Kunnskapsdepartementet har (etter 2. kvartal 2022) informert UiT om at museumsprosjektet skal redefineres og gitt UiT og Statsbygg i oppdrag å sette i gang arbeidet med ny KVV for prosjektet. I oppdraget ligger det at bl.a. krav om redusert kostnadsramme og det stilles åpnet hvor et fremtidig bygg skal lokaliseres. Prosjektet vil følgelig bli forsinket i forhold til den tidligere forventede tidsplanen. Prosessen med redefinering av prosjektet har imidlertid ikke følger for kjøp av tomt. Tomteanskaffelsen må gjennomføres i henhold til de vilkårene som er satt i kjøpsavtalen (se ovenfor).

På oppdrag fra UiT har Statsbygg, i tråd med campusutviklingsplanen levert en mulighetsstudie med anbefalte løsninger til fremtidig arealkonsept for campus Harstad. Det gjenstår å ta stilling til hvilke anbefalinger som skal følges opp og realiseres.

For Campus Tromsø er det startet opp arbeid med en campusutviklingsplan i egen regi, det vil arbeides med denne i 2022/23 og tidligst vil denne kunne være ferdig i 3.kvartal 2023. En overordnet campusplan med en del overordnede prinsipper for alle UiT sine campus ble vedtatt av universitetsstyret i februar 2023. Campusutviklingsplanen for Campus Alta er ferdigstilt og godkjent av styre.

UiT er også i gang med planlegging av oppgradering av UB i Tromsø. Dette inkluderer samlokalisering av flere bibliotek i Breivika. Kunnskapsdepartementet bidrar med 25 mill. kroner til dette prosjektet under forutsetning av at UiT stiller med minst like store midler. Det endelige konseptet er ikke landet og kostnadsspennet er fra 50 mill. kroner til 250 mill. kroner iht ambisjonsnivå.

I tillegg er UiT blitt enig med Finnmarkssykehuset og KD om de økonomiske vilkårene for flytting til nye lokaler for UiTs helsefagutdanninger i samband med etableringen av nye Hammerfest sykehus. Flyttingen vil etter planen skje første kvartal 2025. Nye bygg og ferdigstillelse av pågående oppgraderinger vil bidra til endring i drifts- og husleiekostnadene som hovedsakelig må dekkes innenfor UiTs eksisterende budsjetttramme.

Styret ved UiT vedtar investeringsplan for det som er avsatt i note 15 9. mars 2023.

5. Institusjonens revisor:

Riksrevisjonen er universitetets revisor og foretar revisjonen av institusjonens regnskap.

Tromsø, 10.02.2023

Dag Rune Olsen